

Tavoitteenamme esteetön ja tasa-arvoinen Suomi kaikille, myös nepsyille

Ideoita vaalivaikuttamisen tueksi jäsenyhdistyksille

Eduskuntavaalit tarjoavat hyvän mahdollisuuden järjestöille tuoda jäsenistönsä asioita esiin edunvalvonnan ja vaikuttamisen näkökulmasta. Eduskuntaan valitut kansanedustajat hyötyvät alueensa ihmisten heille välittämistä tiedoista työssään. Myös valitsematta jääneet ehdokkaat voivat hyödyntää kampanjan aikana saamia tietoja muissa luottamustehtävissä. Näin tärkeää tietoa saadaan myös tuleville maakuntien päättäjille ja kuntavaikuttamisen tueksi. Kannustamme paikallisyhdistyksiä nostamaan esiin tärkeäksi kokemiaan aiheita. Vaaleissa vaikuttamisen lisäksi pyrkimyksenä tulee olla myös jatkuvan keskusteluyhteyden synnyttäminen päättäjiin kaikilla tasoilla. Tähän tarvitaan sekä yksittäisten jäsenten, paikallisyhdistysten että ADHD-liiton aktiivisuutta.

Seuraavassa Edunvalvontatyöryhmän ja ADHD-liiton toimiston kokoamia ideoita, joita yhdistykset voivat halutessaan hyödyntää omassa toiminnassaan:

1. Tutustukaa alueen ehdokkasiin ja pyrkikää luomaan kontakteja heihin, jotka puhuvat esim. sosiaali- ja terveydenhuollon, koulun, työllisyyden, yhdenvertaisuuden tai kansalaisvaikuttamisen teemoista.
2. Ota selvää järjestetäänkö paikkakunnallasi järjestöjen vaalitulaisuutta. Kootkaa porukka ja lähtekää mukaan kiperien kysymysten kera!
3. Entä milloin ehdokkaat jalkautuvat lähialueelle? Kootkaa porukka ja lähtekää jututtamaan ehdokkaita!
4. Useimmilla ehdokkailla on myös oma Facebook- tai muu sosiaalisen median tili vaalityötä varten. Myös sitä kautta voi lähestyä ehdokkaita kysymyksin tai keskustelun avauksin.
5. Puheenvuoroissa ja kysymyksissä kannattaa hyödyntää käytännön esimerkkejä arjen haasteista. Joskus voit vedota myös tutkittuun tietoon.
6. Ehdokkaita kohdatessa kannattaa pyrkiä löytämään yksi sellainen asia, joka on ehdokkaalle tärkeä ja keskittyä keskustelemaan siitä.
7. Löytyisikö teidän yhdistyksestänne taitava kynäilijä? Myös mielipidekirjoitukset alueen lehdissä tai verkkojulkaisuissa voivat toimia keskustelun avauksina ja teille tärkeiden näkökulmien esille tuojina.
8. Osana isompaa yhteisöä äänemme kuuluu pidemmälle! Esimerkiksi Lastensuojelun keskusliitolla on Anna ääni lapselle -kampanja, jolla pyritään vaikuttamaan mm. lapsiperheköyhyyteen Suomessa. Paikallisyhdistyksenne voi halutessaan tutustua tähänkin vaikuttamisen mahdollisuuteen ja kirjautua kannattajaksi. Näin saatte kampanjan materiaalit käyttöönnne.
<https://www.lskl.fi/aanilapselle/>

Seuraavaan on koottu edunvalvontatyöryhmän jäsenten ja toimiston ehdotusten pohjalta joitakin esimerkkikysymyksiä.

1. Koulut ja opetuksen järjestäminen ovat muuttuneet kovasti viimeisten vuosien aikana. Miten näet uuden opetussuunnitelman ja avoimien oppimisympäristöjen vaikuttavan erilaisten oppilaiden tasa-arvoiseen kohteluun ja oppimisen tukeen? Millä tavoin voimme turvata sen, että peruskoulu jatkossakin antaa kaikille oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiseen, kouluviihtyvyyteen, kaverisuhteisiin tai siirryttäessä toiselle asteelle?

2. Erilaisiin sosiaali- ja terveysalan järjestöihin, myös ADHD-liittoon kuuluvat erityislasten vanhemmat kertovat arjen uuvuttavuudesta. Kuormitus syntyy monien asioiden kasaantumisesta, mutta myös lakisääteisten palvelujen puolesta taistelemisesta. Mitä mielestäsi pitäisi tehdä, että erityislasten vanhemmat voisivat keskittyä enemmän vanhemman ensisijaisiin tehtäviin, hoivaan, huolenpitoon ja kasvatustehtävään?

3. Neuropsykiatrisia oirekuvia tutkitaan ja tunnistetaan nykyisin jo aiempaa paremmin. Kuitenkin alkuhämmennys oireisella itsellään sekä läheisillä on suurta, kun on huomattu jotain erityistä. Alkuvaiheessa saadulla tiedolla ja tuella on suuri merkitys sille, miten piirteet tai oireet mielletään osaksi omaa identiteettiä ja toimintakykyä. On tärkeää lisätä yleistä tietämystä neuropsykiatriasta koulutuksen kautta. Tarvitaan erityisesti positiivista asennoitumista erityistä tukea tarvitsevia kohtaan! Mitä ja miten haluaisit tilannetta parantaa? Millä keinoin mielestäsi saisimme yhteiskuntaamme tasavertaisemmaksi kaikkien osallistua ja vaikuttaa?